

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра міжкультурної комунікації та перекладу

Затверджено на засіданні кафедри
міжкультурної комунікації та перекладу
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(Протокол № 9 від “26” червня 2023 р.)

Завідувач кафедри
проф. Паславська А. Й.

Силабус освітньої компоненти

**«Професійна етика перекладача у міжкультурній
комунікації»,**

що викладається в межах

**ОПП «Переклад (німецька і друга іноземна мови,
міжкультурні німецькі студії)»**
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 035 Філологія
за спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – німецька

Львів – 2023 рік

Назва освітньої компоненти	Професійна етика перекладача у міжкультурній комунікації
Адреса викладання освітньої компоненти	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	Факультет іноземних мов, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності (спеціалізації)	Галузь знань <i>03 Гуманітарні науки</i> Спеціальність <i>035 Філологія</i> Спеціалізація <i>035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові	Сулим Володимир Трохимович (забезпечує лекційні години)
Науковий ступінь	кандидат наук
Вчене звання	професор
Посада	професор кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені І. Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Електронна адреса	volodymyr.sulym@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	https://lingua.lnu.edu.ua/employee/sulym-volodymyr-trohymovych
Прізвище, ім'я, по батькові	Прохасько Юрій Богданович (забезпечує практичні години)
Науковий ступінь	спеціаліст
Посада	асистент кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені І. Франка Молодший науковий співробітник відділу літературного процесу та компаративістики в Інституті Івана Франка НАН України. Член-кореспондент Саксонської академії мистецтв (Дрезден). Співзасновник і викладач Львівського психоаналітичного інституту (2010). Член Українського ПЕН.
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Електронна адреса	Yuriy.prokhasko@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	https://lingua.lnu.edu.ua/employee/prokhasko-yuriy-bohdanovych

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Час	Очні консультації: вівторок (знам.), 15.00-16.20 Онлайн-консультації: (за домовленістю).
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 418)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Сторінка освітньої компоненти	https://lingua.lnu.edu.ua/035-hermanski-movy-ta-literatury-pereklad-vkliuchno-persha-nimetska-pereklad-nimetska-i-druha-inozemna-movy-mizhkulturni-nimetski-studii
Коротка анотація освітньої компоненти	<p>Освітня компонента «Професійна етика перекладача у міжкультурній комунікації» є вибірковою освітньою компонентою (навчальна дисципліна) для освітньо-професійної програми «Переклад (німецька і друга іноземна мови, міжкультурні німецькі студії)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія за спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, яка викладається у 2 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
Мета та цілі освітньої компоненти	<p>Мета освітньої компоненти – сформувати підставове розуміння етичних засад, вимог і принципів перекладацького фаху в суспільному, корпоративному та індивідуальному вимірі, сприяти їх усвідомленню та інтерналізації в носіїв професії.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомити здобувачів вищої освіти із сутністю професійної етики, відмінностями в поняттях «етика», «етос», «мораль», «звичай», «правило», «положення», «припис», «вимога»; сприяти усвідомленню етичних викликів як постійної необхідності прийняття складних рішень у їх зв'язку з принципом відповідальності; • подати розуміння звичаєвості (звичаєвого права) та кодифікованого права; • висвітлити розуміння корпоративної етики, способів її дотримання та санкціонування її порушень; подати розуміння понять професійної колегіальності та професійної солідарності; • розвинути здатність усвідомлення співвідповідальності за підтримання суспільного авторитету та реноме перекладацького фаху, довіри до нього; • розвинути здатність до прийняття викликів етично неоднозначних випадків у фаховій діяльності та пошуку шляхів їхнього розв'язання, прийняття і делегування відповідальності; знайомство із поняттям «конфлікту лояльностей» та етично релевантними способами його розв'язання; • сприяти усвідомленню та інтерналізації фахового етосу в різних ділянках перекладацької діяльності, виробленню етичної вразливості; • розвинути здатність генерувати етично релевантні відповіді на етичні виклики.
Література для вивчення освітньої компоненти	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Friedman A. Ethical Competence and Professional Associations / A. Friedman. – L. : PARN, 2007. – 286 p. 2. Тофтул М.Г. Етика : навч. посібник / М.Г. Тофтул. - К. : Академія, 2005. – С. 201. 3. Baker M., Maier C. Ethics in Interpreter & Translator Training / M.Baker, C.Maier // The Interpreter and Translator Trainer. - 2011. - 5(1). – P. 1-11. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Скубашевська О. С. Етика перекладу в інформаційному суспільстві: постановка питання / О. С. Скубашевська // Гілея: науковий збірник. – К., 2011. –Вип. 48 (6). – С. 477- 483. 5. ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ПЕРЕКЛАДАЧА Іванцова М.О., Мала М.В. Макович Х.Я., канд. філол. наук Львівський державний університет безпеки життєдіяльності МАТЕРІАЛИ VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ КУРСАНТІВ, СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ ТА АД'ЮНКТІВ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ Львів – 2017, с. 95

	<p style="text-align: center;"><i>Интернет-ресурси</i></p> <p>6. https://bdue.de/der-bdue/statuten/berufs-und-ehrenordnung</p> <p>7. https://www.uebersetzerverband.org/fileadmin/user_upload/uebersetzerverband.org/PDFs/Berufsordnung-LDU.pdf</p> <p>8. https://www.adhoc.at/de/news/berufsethik-professioneller-konferenzdolmetscher</p> <p>9. https://bdue.de/fileadmin/files/PDF/Statuten/BDUe_BEO.pdf</p> <p>10. https://www.trinor.es/de/wp-content/uploads/sites/4/2016/04/DG10197DE.pdf https://svitmov.com/%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D1%83-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87%D1%83/%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%8C%D0%BA%D1%83-%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83</p> <p>11. https://www.azurit.kiev.ua/uk/2017/08/03/sut-profesijnoyi-etiki-perekladacha/</p>
Тривалість освітньої компоненти	1-й семестр, 90 год.
Обсяг освітньої компоненти	Загальна кількість годин – 90 32 години аудиторних занять, з них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять. 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення навчання здобувач вищої освіти буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти професійної етики перекладача; • структуру етичних вимог та можливих етичних конфліктів; • засади корпоративної етики перекладачів; • етичні вимоги в різних ділянках перекладу; • культурно-антропологічні засади професійної етики перекладачів в соціальному та суспільному контекстах, а також в міжкультурній комунікації; • шляхи формалізації етичних засад перекладацького фаху. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розпізнавати, аналізувати, порівнювати і класифікувати етично релевантні ситуації у професійній діяльності; • характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти етично релевантних контекстів; • здійснювати структурний аналіз етичних колізій у перекладацькій справі, інтерпретувати та структурувати їх з урахуванням можливих шляхів розв'язку етично позначених конфліктів; • доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних етичних викликів та колізій, власну точку зору щодо них та її обґрунтування фахівцям і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються; • використовувати здобуті спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних етичних колізій та проблем, зокрема у галузі перекладу, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. • Сприяти усвідомленню етичних дилем, пов'язаних із застосуванням ШІ

	<p>Освітня компонента додатково передбачає формування у здобувачів вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей, визначених освітньою програмою:</p> <p>Загальні компетентності ЗК 1: Здатність усно і письмово спілкуватися державною та іноземними мовами. ЗК 2: Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3: Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 5: Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 8: Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 10: Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>Фахові компетентності ФК 4: Здатність здійснювати науковий аналіз і структурувати мовний, мовленнєвий й літературний матеріал з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. ФК 6: Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. ФК 8: Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. ФК 9: Здатність до диференціації прагматичних, соціокультурних, міжкультурних, мовних і текстових проблем перекладу та пошуку шляхів їхнього розв'язання. ФК 11: Здатність застосовувати інструменти машинного і автоматизованого перекладу.</p> <p>У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти може додатково поглибити досягнення таких програмних результатів навчання, визначених освітньою програмою: ПРН 3: Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі. ПРН 5: Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності. ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору щодо них та її обґрунтування фахівцям і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються. ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.</p>
Ключові слова	Етика, професійна етика, професійна етика перекладачів.
Формат та форма навчання	Змішаний Денна форма
Форми організації навчання	Проведення лекцій, практичних занять і консультацій, виконання самостійної роботи для кращого розуміння тем.
Теми	Згідно СХЕМИ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (додається)
Підсумковий контроль, форма	Залік Виставляється автоматично на підставі врахування поточної успішності протягом семестру.

	Методи контролю: проміжне оцінювання (усне опитування, тест), поточне оцінювання (відповіді і виступи на практичних заняттях, самостійна позааудиторна робота (в т. ч. виконання домашніх завдань), тематичні контрольні роботи (у формі тесту, відповідей на теоретичні запитання, розв'язання практичних завдань, виконання індивідуальних завдань), відвідуваність, підсумкове модульне оцінювання (тест/теоретичні питання).																		
Пререквізитами	Для вивчення освітньої компоненти здобувачі потребують базових знань з таких освітніх компонент: «Вступ до спеціальності», «Теорія перекладу».																		
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	<p>Під час викладання освітньої компоненти підлягають використанню методи, спрямовані на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування у здобувачів інтересу до пізнавальної діяльності і відповідальності за навчальну працю; • забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру); • методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю здобувачів. <p>Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття, індивідуальні завдання, інтерактивні методи (презентація, евристичні бесіди, дискусії, «мозковий штурм», конкурси з практичними завданнями та їх подальше обговорення, використання мультимедійних комп'ютерних програм).</p>																		
Необхідне обладнання	<p>Здобувачі використовують технічні засоби та програмне забезпечення під час підготовки до практичних занять з метою пошуку необхідної інформації до конкретної теми, а також під час виконання індивідуальних завдань.</p> <p>Для проведення аудиторних занять потрібні ноутбук, проектор і інтерактивна дошка.</p> <p>Проведення занять в дистанційному форматі передбачає наявний доступ до корпоративної пошти, пакет MS Office 365; навчання відбувається на платформі MOODLE, за допомогою сервісів для організації онлайн-конференцій та відеозв'язку ZOOM, GOOGLE CLASSROOM, Microsoft Teams, соціальних мереж, мобільних додатків Viber, WhatsApp, Telegram тощо.</p>																		
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Після завершення курсу студент/ка отримує оцінку за залік на основі оцінок, які він/вона отримав/ла за відповіді на практичних заняттях. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів, в межах кожної теми (10 тем) студент отримує по 5 балів за успішність опрацювання теоретичних питань і базової та допоміжної літератури до змістових модулів лекційного курсу, якість виконання практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни; <p>Шкала оцінювання</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Кількість балів</th> <th>% правильних і повних відповідей</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>100 - 90</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>89 - 81</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>80 - 71</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>70 - 61</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>60 - 51</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>50 і менше</td> </tr> </tbody> </table> <p>Практичні заняття</p> <p>Шкала оцінювання усних відповідей (в т. ч. у формі презентацій)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Кількість балів</th> <th>Критерії</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Кількість балів	% правильних і повних відповідей	5	100 - 90	4	89 - 81	3	80 - 71	2	70 - 61	1	60 - 51	0	50 і менше	Кількість балів	Критерії		
Кількість балів	% правильних і повних відповідей																		
5	100 - 90																		
4	89 - 81																		
3	80 - 71																		
2	70 - 61																		
1	60 - 51																		
0	50 і менше																		
Кількість балів	Критерії																		

5	Здобувач ВО повністю розкрив тему, зробив відповідні узагальнення, дав відповіді на додаткові запитання.
4	Здобувач ВО розкрив більшість аспектів теми, узагальнення присутні, дав відповіді на більшість додаткових запитань.
3	Здобувач ВО розкрив більшість аспектів теми, втім деякі в дуже стислому викладі, а узагальнення відсутні, здобувач ВО відповів на додаткові запитання частково.
2	Здобувач ВО розкрив тему поверхнево, відповіді на додаткові запитання або відсутні, або дуже стислі і не відповідають матеріалу.
1	Здобувач ВО практично не розкрив теми, а відповіді на додаткові запитання відсутні.
0	Здобувач ВО відмовився від відповіді, не розкрив тему взагалі.

• дві модульні контрольні роботи: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20 балів (2 x 10);

Оцінювання письмової модульної контрольної роботи (0–10 балів) враховує рівень сформованості знань та вмій на проміжному етапі вивчення навчальної дисципліни (модуль), відповідно 10 балів студент отримує за 100–96% правильних відповідей, 9 балів – 95–91% прав. відпов., 8 балів – 90–86% прав. відпов., 7 балів – 85–81% прав. відпов., 6 балів – 80–76% прав. відпов., 5 балів – 75–71% прав. відпов., 4 бали – 70–66% прав. відпов., 3 бали – 65–61% прав. відпов., 2 бали – 60–56% прав. відпов., 1 бал – 55–51% прав. відпов., 0 балів – 50% і менше прав. відпов.

Шкала оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	% правильних відповідей
10	100 – 96
9	95 – 91
8	90 – 86
7	85 – 81
6	80 – 76
5	75 – 71
4	70 – 66
3	65 – 61
2	60 – 56
1	55 – 51
0	50 і менше

• відвідування аудиторних занять: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10 балів;

Шкала оцінювання

Кількість балів	% відвіданих занять
5	100 - 90
4	89 - 81
3	80 - 71
2	70 – 61

1	60 – 51
0	50 і менше

• самостійна робота: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20 балів, в межах кожного змістового модуля студент отримує по 10 балів за виконанні завдання для самостійної роботи згідно з навчально-тематичним планом у віртуальному навчальному середовищі Moodle, з яких виводиться середнє арифметичне значення, оцінюється якість та обсяг опрацювання теоретичних питань та практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни.

Залік оформляється шляхом сумування одержаних балів студента за усі види навчальної діяльності.

Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення дисципліни. Зміст СРС з дисципліни складається з таких видів роботи: опрацювання теоретичних основ прослуханого матеріалу; підготовка до практичних занять; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом і пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу (індивідуальне завдання: представлення здійсненої роботи у формі захисту реферату або презентації); підготовка до контрольних робіт.

Зміст СРС складається з таких видів роботи:

1. опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
2. підготовку до практичних занять;
3. самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом;
4. пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу;
5. підбір прикладів, що ілюструють певні теоретичні положення;
6. створення власного глосарія термінів теорії перекладу;
7. виконання завдань для самостійної роботи згідно з навчально-тематичним планом у віртуальному навчальному середовищі Moodle;
8. підготовка до усіх видів контролю, в тому числі модульних і комплексних контрольних робіт.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сімейство понять «етика», «етос», «мораль», «звичай», звичаєвість та істотні відмінності між ними. Професійна етика та корпоративна етика у зв'язку з фаховістю, відповідальністю, професійною та суспільною солідарністю, суспільним реноме, престижем до довірою до професії та її носіїв. Мораль спільноти і етика спілки.	6
2	Писані та неписані етичні засади. Способи професійної корпоративізації (об'єднання, спілки, асоціації), кодифікації та формалізації етичних засад професії (статут, декларація, маніфест, відозва, угода, зобов'язання тощо); професійні та корпоративні інтереси, способи їх обстоювання; професійна та корпоративна солідарність і суспільна відповідальність професії; Інституціоналізація професійної етики: етичний комітет, етична комісія; Інститут «присяглого перекладача» та його етичні засади;	6
3	Перекладацька лояльність і можливі конфлікти лояльностей; Колегіальна солідарність vs. Професійна етика; Лояльність до	10

	працедавця (замовника) та її можливі конфлікти із суспільними вимогами; Професійність, фаховість, кваліфікації та компетентність та їх адекватна оцінка і застосування як вияв професійної етики;	
4	Засада конфіденційності та нерозголошення як засаднича етична вимога перекладацької професії; винятки, випадки обов'язкового порушення засади нерозголошення, способи вирішення таких конфліктів; порушення засад і санкціонування;	6
5	Вимога виявлення і зголошення помилок, уникнення можливих небажаних дво- чи багатозначностей; проблема хибної перекладацької інтерпретації, спотворення змісту і сенсу, доінтерпретації, «вкладання власних змістів і здогадок перекладача в уста мовця»; проблема свідомого затушкування недоліків, незрозумілостей і пропусків;	6
6	Виконання замовлення і відмова від його повного чи часткового виконання з етичних чи світоглядних міркувань; Світоглядна нейтральність vs. заангажованість у перекладацькій діяльності; згладжування чи підкреслення транскультурних розбіжностей, непорозумінь, помилок тощо в перекладі як етична проблема;	12
7	Особливості етичних вимог до письмового та художнього перекладу (вчасність, ретельність, прозорість, дотримання угод), дотримання та забезпечення авторських прав в угодах та на практиці. Плагіат як етична проблема в перекладацькій діяльності.	6
8	Етичні проблеми застосування автоматизованих перекладацьких програм, алгоритмів та ШІ	6

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Тема	Підручники, інтернет-джерела	Вид контролю	Кількість годин
1	Тема 1. Сімейство понять «етика», «етос», «мораль», «звичай», звичаєвість та істотні відмінності між ними. Професійна етика та корпоративна етика у зв'язку з фаховістю, відповідальністю, професійною та суспільною солідарністю, суспільним реноме, престижем до довірою до професії та її носіїв. Мораль спільноти і етика спілки.	Основна: 1, с. 164-170 2, с. 90-103; 3, с. 185-194; 195-202 Додаткова: 4, с. 186-193 6 Самостійна робота: з'ясувати етимологію відповідних понять, їх основні відмінності в історії ідей.	опитування, обговорення практичного завдання	6
2	Тема 2. Писані та неписані етичні засади. Способи професійної	Основна: 1, с. 277-304 2, с. 189-200	опитування,	6

		<p>корпоративізації (об'єднання, спілки, асоціації), кодифікації та формалізації етичних засад професії (статут, декларація, маніфест, відозва, угода, зобов'язання тощо); професійні та корпоративні інтереси, способи їх обстоювання; професійна та корпоративна солідарність і суспільна відповідальність професії; Інституціоналізація професійної етики: етичний комітет, етична комісія; Інститут «присяглого перекладача» та його етичні засади;</p>	<p>3, с. 203-216 Додаткова: 4, с. 320-353 Самостійна робота: Проаналізувати статутні документи професійних перекладацьких спілок в частині професійної етики. З'ясувати історію становлення та інституційну суть поняття «присяглий перекладач».</p>	<p>письмовий експрес-контроль, обговорення практичного завдання</p>	
	3	<p>Тема 3. Перекладацька лояльність і можливі конфлікти лояльностей; Колегіальна солідарність vs. Професійна етика; Лояльність до працедавця (замовника) та її можливі конфлікти із суспільними вимогами; Професійність, фаховість, кваліфікації та компетентність та їх адекватна оцінка і застосування як вияв професійної етики;</p>	<p>Основна: 1, с. 113-115; 2, с. 150-151; 3, с. 209-214 Самостійна робота: змодельовати ситуації з професійної практики, що містять подібні етичні конфлікти .</p>	<p>опитування, обговорення практичного завдання</p>	10
	4	<p>Тема 4. Засада конфіденційності та нерозголошення як засаднича етична вимога перекладацької професії; винятки, випадки обов'язкового порушення засади нерозголошення, способи вирішення таких конфліктів; порушення засад і санкціонування;</p>	<p>Основна: 2, с. 142-143 3, с. 215-221 Самостійна робота: Підбір прикладів, що ілюструють необхідність засади нерозголошення та можливі винятки.</p>	<p>опитування, обговорення практичного завдання</p>	6

	<p>5 Тема 5. Вимога виявлення і зголошення помилок, уникнення можливих небажаних дво- чи багатозначностей; проблема хибної перекладацької інтерпретації, спотворення змісту і сенсу, а також доінтерпретації, «вкладання власних змістів і здогадок перекладача в уста мовця»; проблема свідомого затушковування недоліків, незрозумілостей і пропусків;</p>	<p>Основна: 1, с. 110-113; 2, с. 141-150; 3, с. 222-234 8 Самостійна робота: продемонструвати стратегії поведінки у змодельованих ситуаціях</p>	<p>письмовий експрес-контроль, обговорення практичного завдання</p>	<p>6</p>	
	<p>6 Тема 6. Виконання замовлення і відмова від його повного чи часткового виконання з етичних чи світоглядних міркувань; Світоглядна нейтральність vs. заангажованість у перекладацькій діяльності; згладжування чи підкреслення транскультурних розбіжностей, непорозумінь, помилок тощо в перекладі як етична проблема;</p>	<p>Основна: 1, с. 195-199; 2, с. 72-73; 3, с. 243-249 Самостійна робота: Підбір прикладів, що ілюструють світоглядні конфлікти, колізії переконань перекладача з конвенційними вимогами.</p>	<p>опитування, обговорення практичного завдання</p>	<p>12</p>	
	<p>7 Тема 7. Особливості етичних вимог до письмового та художнього перекладу (вчасність, ретельність, прозорість, дотримання угод), дотримання та забезпечення авторських прав в угодах та на практиці. Плагіат як етична проблема в перекладацькій діяльності.</p>	<p>Основна: 1, с. 197-199; 313-314; 2, с. 102-104; 3, с. 250-253 7 Самостійна робота: Підготовка реферату за темою.</p>	<p>опитування</p>	<p>6</p>	
	<p>8 Тема 8. Етичні проблеми застосування автоматизованих</p>	<p>Основна: 2, с. 96-97; 3, с. 253-255</p>	<p>обговорення презентацій</p>	<p>6</p>	

		перекладацьких програм, 5 алгоритмів та ШІ	Самостійна робота: Виступ-презентація за темою.		
<p>Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи, студент, в узгодженні з викладачем строки, повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на аудиторне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або в інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які опрацьовували на занятті, на якому студент був відсутній.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань (самостійна робота). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Здобувачі ОП мають можливість отримати перезарахування результатів проходження навчання на платформах неформальної/інформальної освіти, напр. Coursera, Прометеус тощо, а також участі у конференції як однієї або декількох тем чи одного модуля з курсу. Можливе також часткове перезарахування міжнародного сертифікату, що підтверджує знання мови на рівні C1-C2. Участь у перекладацьких проектах із подальшим виданням перекладу може бути перезараховано як перекладацька практика. Перезарахування результатів неформальної/інформальної освіти здійснюється шляхом подання студентом заяви на ім'я завідувача кафедри із долученням підтверджуючих документів, завідувач кафедри формує предметну комісію, котра оцінює здобуті студентом знання у неформальному/інформальному навчанні та приймає рішення щодо перезарахування результатів.</p>					
Питання до заліку чи екзамену.	1	Сімейство понять «етика», «етос», «мораль», «звичай», звичаєвість та істотні відмінності між ними. Професійна етика та корпоративна етика у зв'язку з фаховістю, відповідальністю, професійною та суспільною солідарністю, суспільним реноме, престижем до довірою до професії та її носіїв. Мораль спільноти і етика спілки.			
	2	Писані та неписані етичні засади. Способи професійної корпоративізації (об'єднання, спілки, асоціації), кодифікації			

		та формалізації етичних засад професії (статут, декларація, маніфест, відозва, угода, зобов'язання тощо); професійні та корпоративні інтереси, способи їх обстоювання; професійна та корпоративна солідарність і суспільна відповідальність професії; Інституціоналізація професійної етики: етичний комітет, етична комісія; Інститут «присяглого перекладача» та його етичні засади;	
	3	Перекладацька лояльність і можливі конфлікти лояльностей; Колегіальна солідарність vs. Професійна етика; Лояльність до працедавця (замовника) та її можливі конфлікти із суспільними вимогами; Професійність, фаховість, кваліфікації та компетентність та їх адекватна оцінка і застосування як вияв професійної етики;	
	4	Засада конфіденційності та нерозголошення як засаднича етична вимога перекладацької професії; винятки, випадки обов'язкового порушення засади нерозголошення, способи вирішення таких конфліктів; порушення засад і санкціонування;	
	5	Вимога виявлення і зголошення помилок, уникнення можливих небажаних дво- чи багатозначностей; проблема хибної перекладацької інтерпретації, спотворення змісту і сенсу, а також доінтерпретації, «вкладання власних змістів і здогадок перекладача в уста мовця»; проблема свідомого затушковування недоліків, незрозумілостей і пропусків;	
	6	Виконання замовлення і відмова від його повного чи часткового виконання з етичних чи світоглядних міркувань; Світоглядна нейтральність vs. заангажованість у перекладацькій діяльності; згладжування чи підкреслення транскультурних розбіжностей, непорозумінь, помилок тощо в перекладі як етична проблема;	
	7	Особливості етичних вимог до письмового та художнього перекладу (вчасність, ретельність, прозорість, дотримання угод), дотримання та забезпечення авторських прав в угодах та на практиці. Плагіат як етична проблема в перекладацькій діяльності.	
	8	Етичні проблеми застосування автоматизованих перекладацьких програм, алгоритмів та ШІ	
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу. https://e-learning.lnu.edu.ua/mod/feedback/edit.php?id=148873&do_show=templates		

СХЕМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

2023/2024 н. р., семестр 2

Дата	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література	Завдання, год.	Термін виконання
	Змістовий модуль 1.				
1-ий навчальний	Тема 1. Сімейство понять «етика», «етос», «мораль», «звичай»,	Лекція	Основна: 1, 2, 3, Додаткова:	Тема 1. (10 год.) Основна: 1, с. 164-170	1-ий навчальний

тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	звичаєвість та істотні відмінності між ними. Професійна етика та корпоративна етика у зв'язку з фаховістю, відповідальністю, професійною та суспільною солідарністю, суспільним реноме, престижем до довірою до професії та її носіїв. Мораль спільноти і етика спілки.		4, 6	2, с. 90-103; 3, с. 185-194; 195-202 Додаткова: 4, с. 186-193 6	тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
2-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Сімейство понять «етика», «етос», «мораль», «звичай», звичаєвість та істотні відмінності між ними. Професійна етика та корпоративна етика у зв'язку з фаховістю, відповідальністю, професійною та суспільною солідарністю, суспільним реноме, престижем до довірою до професії та її носіїв. Мораль спільноти і етика спілки.	практичне заняття			2-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
3-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Тема 2. Писані та неписані етичні засади. Способи професійної корпоративізації, кодифікації та формалізації етичних засад професії; професійні та корпоративні інтереси, способи їх обстоювання; професійна та корпоративна солідарність і суспільна відповідальність професії.	Лекція	Основна: 1, 2, 3 Додаткова: 4	Тема 2. (10 год.) Основна: 1, с. 277-304 2, с. 189-200 3, с. 203-216 Додаткова: 4, с. 320-353	3-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
4-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Писані та неписані етичні засади. Способи професійної корпоративізації, кодифікації та формалізації етичних засад професії; професійні та	практичне заняття			4-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.

024 н.р.	корпоративні інтереси, способи їх обстоювання; професійна та корпоративна солідарність і суспільна відповідальність професії;				
5-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Тема 3. Перекладацька лояльність і можливі конфлікти лояльностей; Колегіальна солідарність vs. Професійна етика; Лояльність до працедавця (замовника) та її можливі конфлікти із суспільними вимогами; Професійність, фаховість, кваліфікації та компетентність та їх адекватна оцінка і застосування як вияв професійної етики.	Лекція	Основна: 1, 2, 3	Тема 3. (14 год.) Основна: 1, с. 113-115; 2, с. 150-151; 3, с. 209-214	5-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
6-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Перекладацька лояльність і можливі конфлікти лояльностей; Колегіальна солідарність vs. Професійна етика; Лояльність до працедавця (замовника) та її можливі конфлікти із суспільними вимогами; Професійність, фаховість, кваліфікації та компетентність та їх адекватна оцінка і застосування як вияв професійної етики.	практичне заняття			6-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
7-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Тема 4. Засада конфіденційності та нерозголошення як засаднича етична вимога перекладацької професії.	Лекція	Основна: 2, 3	Тема 4. (10 год.) Основна: 2, с. 142-143 3, с. 215-221	7-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.

8-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Засада конфіденційності та нерозголошення як засаднича етична вимога перекладацької професії Письмова модульна робота	практичне заняття			8-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
9-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Змістовий модуль 2. Тема 5. Вимога виявлення і зголошення помилок, уникнення можливих небажаних дво- чи багатозначностей; проблема хибної перекладацької інтерпретації, спотворення змісту і сенсу, доінтерпретації	лекція	Основна: 1, 2, 3, 8	Тема 5. (10 год.) Основна: 1, с. 110-113; 2, с. 141-150; 3, с. 222-234 8	9-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
10-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Вимога виявлення і зголошення помилок, уникнення можливих небажаних дво- чи багатозначностей; проблема хибної перекладацької інтерпретації, спотворення змісту і сенсу, доінтерпретації	практичне заняття			10-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
11-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Тема 6. Виконання замовлення і відмова від його повного чи часткового виконання з етичних чи світоглядних міркувань; Світоглядна нейтральність vs. заангажованість у перекладацькій діяльності.	лекція	Основна: 1, 2, 3	Тема 6 (16 год.) Основна: 1, с. 195-199; 2, с. 72-73; 3, с. 243-249.	11-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
12-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Виконання замовлення і відмова від його повного чи часткового виконання з етичних чи світоглядних міркувань; Світоглядна нейтральність vs. заангажованість у перекладацькій діяльності.	практичне заняття			12-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.

13-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Тема 7. Особливості етичних вимог до письмового та художнього перекладу, дотримання та забезпечення авторських прав в угодах та на практиці. Плагіат як етична проблема в перекладацькій діяльності.	лекція	Основна: 1, 2, 3, 7	Тема 7. (10 год.) Основна: 1, с. 197-199; 313-314; 2, с. 102-104; 3, с. 250-253 7	13-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
14-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Особливості етичних вимог до письмового та художнього перекладу, дотримання та забезпечення авторських прав в угодах та на практиці. Плагіат як етична проблема в перекладацькій діяльності.	практичне заняття			14-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
15-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Тема 8. Етичні проблеми застосування автоматизованих перекладацьких програм алгоритмів та ШІ.	лекція	Основна: 2, 3, 5	Тема 8. (10 год.) Основна: 2, с. 96-97; 3, с. 253-255 5	15-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.
16-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.	Письмова модульна робота	тестове опитування (письмово)			16-ий навчальний тиждень 2 семестру 2023/2024 н.р.